

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 30 kr. več na leto.

Posamne številke po 6 kr.

Naročnino in oglasila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 260.

V Ljubljani, v ponedeljek 13. novembra 1899.

Letnik XXVII.

Državni zbor.

Dunaj, 12. nov.

Vlada v škripcih.

Proračun, kvota, valuta — to so ovire, ob katere je zadela grofa Claryja vlada, ovire, katere si je sama nakopala. Grof Clary je izjavil, da je njegova vlada nevtralna, nad strankami, in se torej ne opira na nobeno večino. Predsednik ministrskega sveta pa je šel še dalje. Skušal je s pomočjo raznih faktorjev razbiti sedanjo desnico in osnovati si novo večino iz takozvanih zmernih strank na levi in desni. Ta načrt mu je izpodletel, kajti češki poslanci so se z največjim samozatajevanjem uprli javnemu toku in pritisku radikalnih življenj, shranili orožje obstrukcije za skrajno silo in tako vzdržali večino kot sigurnejšo obrambo proti neprijaznemu vladnemu sistemu. S tem si je grof Clary sam izpodmaknil stol in prišel v škripe.

Leto se bliža koncu in vlada potrebuje začasni proračun vsaj za štiri mesece. A že danes je skoraj gotovo, da ga ne dobi za četrtletje. In ko bi se to tudi zgodilo, je naravnost izključeno, da bi državni zbor do meseca aprila rešil proračun. Vlada bi morala zahtevati nov provizorij, a desnica bi sama sebe obsodila, zatajila vso svojo preteklost, svoja načela, ko bi ga dovolila. Ta račun seveda velja le v tem slučaju, ako se sedanja večina srečno reši vrtinca ter ostane solidarna. Zato je treba krmilarjem največje previdnosti, da ladija ne trešči ob kledet.

Še večje težave, nego proračun, pa dela vladi nagodba z Ogersko. Sicer je že prejšnja vlada z Ogri uredila mnoga vprašanja glede nagodbe, a nerešeno je še kvotno vprašanje. Na prvi pogled stvar ni tako težavna, in vendar je

danes kvotno vprašanje ključ do vladne trdnjave. O tem vprašanju se sedaj suče parlamentarni boj. Kakor znano, je vlada predložila zbornici takozvani porazdelitveni zakon, po katerem bi Ogri od užitninskega davka imeli najmanj 4 milijone gl. dobička, oziroma več dohodkov. Za ogersko drž. polovico je ta zakon že v veljavi. Pribito pa je, da avstrijski parlament ne vsprejme tega zakona, ako se ogerska kvota k skupnim državnim troškom ne zviša. Kvoto določita kvotni deputaciji, ki sta v petek zvečer pričeli obravnave. Avstrijska deputacija je zagovarjala stališče, da morajo Ogri vsprejeti 38%. Pri nadaljnjih obravnavah je včeraj avstrijska sedmorica ponudila kompromis da toliko odjenja, kolikor Ogri privolijo, tako bi se deputaciji srečali pri kvoti 65 : 35. Toda Mažari so svojeglavno zagovarjali svoje stališče, ter obljubili največ 33%; avstrijska deputacija je dovolila nato 37. Danes ob 11. uri sta zopet mešetarila pododseka, toda obravnave so se razbile, in s tem sta kvotni deputaciji končali svojo delo. Jutri se vrše obravnave med vladama glede kvote. Ako se zjedinita, potem mora vlada v smislu nagodbenega zakona dogovor predložiti parlamentu. Ako se ne zjedinita, določi krona kvoto za eno leto. Ako se vse to tudi izvrši, ostane nerešen porazdelitveni zakon. In tedaj se utegne zgoditi, da ga poslanska zbornica odkloni, in vlada je v zagati.

Tretje pereče vprašanje se tiče 59 milj. gl., katere vlada od kontrolne komisije za državne dolgove zahteva za uravnavo valute. Dotično naredbo je vlada izdala že 21. septembra na podlagi § 14. ter zbornici predložila naredbo v posledobno odobrenje. Kontrolna komisija pa je svoj ključ od blagajne utaknila v žep in vladi odpovedala to nujno potrebno svoto, dokler par-

lament ne privoli. Levičarski in oficijozni list seveda sedaj kontrolni komisiji, ki je po večini sestavljena iz desnice, očitajo nagajivost in tiho obstrukcijo. Toda grof Clary je sam izjavil, da ima § 14. veljavo samo za neprevidne nujnosti in le tedaj, ako ne zboruje državni zbor. To pa ne velja v tem slučaju. Državni zbor zboruje in ta ima sedaj odločiti, ali se vladi dovoli potrebni znesek 59 milijonov za uravnavo valute. Juristi se morejo prepirati o tem vprašanju, a dejstvo je, da vlada stoji pred zaprtimi vrati. Kontrolna komisija je le organ državnega zbora, torej ta organ ne more biti v nasprotju z drž. zborom, najmanj sedaj, ko stoji zbornica pred razpravo o ministerskih zatozbah ravno zaradi § 14. In to zatožbo so uložili levičarji, kateri bi navzlic temu radi vladi pomagali iz zadrege. Iz tega je razvidno, da je politični položaj v samih nasprotjih. Vlada je zahtevala, naj kontrolna komisija še enkrat obravnava o tem pravnem vprašanju. V torek se menda zopet snide kontrolna komisija. A jako dvomljivo je, da bi bila večina kar čez noč družega mnenja. To pa označuje veliko resnost kritičnega položaja.

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. novembra.

Poslanska zbornica dovrši v jutrišnji seji, kakor se splošno pričakuje, razpravo o izgrediv na Moravskem. Daljši govor bo imel le še mladočeški poslanec dr. Sileny. Potem se bo vršilo glasovanje o predlogu, naj se izvoli odsek, ki bo to zadevo obširneje študiral in se podrobneje informoval o raznih trditvah. Zaslíšaval bo tudi razne priče. K temu predlogu bodo pa stavili levičarji dostavek, naj se odsek peča tudi z izgrediv

LISTEK.

Iz Lesec v Tržič.

Jos. Lavtižar.

(Konec.)

Deček je stekel s ceste na bližnjico, da pride čim prej v Tržič, jaz pa postojim nekoliko, ogledujoč na desnem griču cerkev sv. Jurija, na levem pa podrtijo, kjer je stal v davnih časih Paradajzarjev grad »Gutenberg«. Najbolj ga je poškodoval hudi potres 26. marca 1511, mogoče da ga niso več popravili od tistega časa. V razvalinah mora biti že dolgo, ker v 17. stoletju ob Valvazorjevem času ni nihče več prebival v njem. Nemško ime je dobil po planini Drbrča, razteg-njeni med Tržičem in Begunjami. Ko so delali pri cerkvi sv. Jurija žagrad, izkopali so nekaj zelo močnih človeških kosti. Iz tega bi lahko sklepali, da je bilo tukaj grajsko pokopališče in da so bili Paradajzarji pravi korenjaki.

V tem zgodovinskem razmišljanju prileze po cesti gori od Bistrice stara reva, oprta na palico. Tudi njej se pozna, da ima precejšnjo zgodovino za seboj, obraz jej je nagrbančen in sklonjen proti zemlji, kakor bi že pričakovala, kdaj jo

polože v grob, sapa bolj težka, beseda pa še prav lahka in gladka.

»Gospod, to je Hudi grad« mi pravi, akoravno je nisem vprašal po ničemur. »Sam Bog ve, koliko denarja je zasutega v teh grobljah, pa nihče ne more do njega, ker ga varuje velika kača. Ali še niste slišali o tem?«

»Le povejte, rad poslušam.«

»Graščaku je bilo ime Jurij, gospej pa Neža in zidala sta vsak svojo cerkev, on to-le sv. Juriju v čast, ona pa tisto, kjer ste šli mimo, pri sv. Neži. To je bila bogatija, da si še misliti ne moremo. Toda vse se je izpremenilo. Njega so odpeljali Turki s seboj v sužnost, gospa je kmalu potem umrla vsled žalosti, edina hči je pa zasuta v tej razvalini, ker se je grad podrl. Pravijo celo, da je zakleta in spremenjena v kačo. O kako se mora revici hudo goditi!«

Žena se vsede sedaj na kamen ob cesti; videlo se je, da ima še več povedati. Odloži tudi staro vrečo, katero je imela kakor nahrbtnik zadržneno na ramenu. Potem nadaljuje:

»O kolikokrat sem že šla tukaj mimo, ker sem doma v tržiških rotih, pa vselej pravim: Bog se usmili njene dušice! Neko jutro — naj še to povem — je šel cerkvenik k sv. Juriju dan zvonit. Pri tem-le znamenju, ki stoji med gradom in cer-

kvijo, vglada veliko kačo. Rekla mu je: Jaz sem zakleta grajska hči, oh vsmili se me in reši me. Za plačilo dobiš toliko denarja, da ga ne bodeš nič več pozelel. Zato te prosim, pridi danes o polnoči na grad in prinesi s seboj tri vrbove vejice, ki so zrastle to leto ob bližnjem potoku. Z vsako šibico me vdari trikrat pa nikar se ne vstraši, ko bodem pihala in se zaganjala proti tebi. Cerkvenik pripravi vejice in se poda z njimi o polnoči v zapuščeno zidovje, kakor mu je bilo naročeno. Strah ga obide, ko vglada med kamenjem ležati kačo, in še bolj ga pretresa groza, ko se začne vspejnati proti njemu. Toda želja po zlatih in srebrnjakih, katerih je cel kup, mu daje pogum, da začne kačo pretepati. Že jo je udaril s prvo šibico trikrat in z drugo trikrat, ko pa zamahne s tretjo, kača še bolj razkačena vzdigne glavo, piše in siče, da cerkvenik pobegne in leti proti domu, kolikor so ga mogle nesti noge. Sedaj pa pravijo, da mora iz skale zrasti smreka, iz katere bodo vrezali deske za zibelko tistemu dečku, ki bode rešil zakleto grajsko hčera.«

Starka jenja pripovedovati, se spravi zopet po koncu, oprti vrečo in odide počasi naprej. V srce se mi vsmili, da pogledam še enkrat za njo. Da, dosti si včakala let, mnogo pomniš in veš povedati, tvoji sovrstniki in sovrstnice so že veči-

Graslicah, o katerih se dosedaj ne vrši razprava. Načelnik desnice vitez Jaworski je neki obljubil, da se bo desnica ozirala na to zahtevo, in je toraj pričakovati, da bo dotični predlog vsprjet soglasno. V sredo radi praznika sv. Leopolda zbornica ne zboruje in v četrtek pride končno vendar-le na vrsto odprava časniškega in kolerarskega kolka. Posl. Sokolovski je že minulo sredo izročil dotično poročilo. Upati je, da tudi ta predloga prodre soglasno in da se tudi ne vname prevelika debata. — V desniških krogih so se gotovi poslanci zopet lotili vprašanja gledé uravnave kongrué. Poslanec dr. Stojan zbira potrebno gradivo.

Sklep komisije za državni dolg in vlada.

Kaj takega grof Clary z levičarji vred gotovo ni pričakoval, kar se je zgodilo. Sklep imenovane komisije je sprva tako presenetil oficijozne kroge, da menda samega presenečenja niso pojmlili, kolikega pomena da je odklonitev vladne predloge. Pod tem vtisom so oficijozni časopisi v prvem hipu trdili, da ukrep komisije ni toli pomenljiv, toda takoj drugi dan se je pa že pokazalo, kako neistinita je bila dotična trditev. Vodja finančnega ministerstva Kniazolucki je takoj poslal predsedniku dr. Fuchsu noto, v kateri ga je prosil, naj komisija čim prej reasumuje svoj sklep in takoj skliče novo sejo, katere se seveda vsled pritiska udeleži tudi pri prvi seji odsotni Montecuccoli, ki bo potegnil z levičarji, oziroma z vlado. Predsednik dr. Fuchs se je takoj nato posvetoval z raznimi voditelji desniških strank, mej drugimi z vitezom Jaworskim, opatom Treuintelsom, Dipaulijem in drugimi. Do končnega sklepa sicer še ni prišlo, vendar se pa poroča, da desnica vsestranski odobrava postopanje svojih zastopnikov. Umevno je, da so zbog tega sklepa grozno razburjeni mažarski vladni krogi, in jeli so že pretiti, da se dotlej ne spuščajo z avstrijskimi delegati v nikak dogovor glede kvote, dokler se zadeva ne reši tako, kakor si želijo sami. Končno so jeli že tudi pretiti, da ustanove sami svojo banko. Takih groženj se pa menda desnica ne bo ustrašila in bo vstrajala pri svojem prvotnem prepričanju.

Določitev kvote provzroča sedaj mnogo skrbij obema kvotnima deputacijama, vendar je gotovo, da se s tem vprašanjem bolj temeljito pečajo avstrijski davkoplačevalci. Iz dosedanjih razprav mej obema deputacijama je posneti, da Mažari niso voljni niti za las odstopiti od svojih dosedanjih zahtev, vendar pa pričakujejo gotovi krogi in tudi sobotna praška »Politik« je tega mnenja, da se doseže povišanje ogerske kvote na 35 odstotkov. Komur je pa znano, zakaj so postali Mažari nakrat tako radodarni, ne bo prav nič vesel te mažarske ponudbe, ker je v resnici popolno isto razmerje, izraženo le v drugi obliki. Mažari stavijo namreč pri ti svoji »dobrohotnosti« pogoj, ki bo deloma še težji za Avstrijo, nego par odstotkov skupnega prinosa. Člani ogerske kvotne

noma v grobu, samo ti reva še laziš okoli kakor poosebljena siva Pravljica iz davnih časov.

Pri Mršlinarju na Bistrici se zasučé cesta v hitrem ovinku proti severu, dolina postaja vedno ožja, v globokem jarku šumi Bistrica, pri gostilnici na »Pesku« te sprejme gost drevored in ko prideš iz goščave, vgledaš v sosesi med dvema dolinama — slavni Tržič. Kokovnica, Lomske goré, Kónjšica, Košuta in drugi vrhovi so že do polovice razsvitljeni od vzhajajočega solnca, da so videti golice in gozdi obrisani s tako določnimi potezami, kakor na sliki: Vzvišen nad množico hiš molí na koncu trga vitek stolp farne cerkve rudečo piramido v zrak, z onstranskega brega pa zre samotna cerkvice sv. Jožefa v dolino. Dim se vzdiguje iznad streh, med zidovjem pa čuješ ropot vozov in enakomerne vdorce fužinskih kladev. Kmalu pridem na glavni trg ter korakam gori proti cerkvi sv. Andreja, kjer pridejo trojne ulice skupaj in kjer je nekaka centrala za novice. Tu ocenjujejo ptujce, delajo o njih različne sodbe in le malo manjka, da te kar naravnost ne vprašajo po imenu. Sredno sem prišel skozi opasno postojanko — nepoznan, dasiravno me je poznalo staro in mlado, ko sem deloval kot duhovni pomočnik v Tržiču (1877—1878). Tako pride človek iz spomina in tako zgine v nekaterih letih sled našega življenja.

deputacije stavijo namreč kot *conditio sine qua non* poročstvo, da se v avstrijskem parlamentu vsprejme mej obema vladama dogovorjeni zakon glede precejšnje odškodnine Mažarom. Tako poceni pa Ogri menda venderle ne pridejo do mastne odškodnine.

Povišanje civilne liste? Razni budimpeštanski listi so pred nekaj dnevi poročali, da se vrše pogajanja glede znatnega zvišanja cesarske civilne liste, ki znaša sedaj 9.300.000 kron na leto in to že trideset let sem. Določi se ta civilna lista, kakor znano, vsakih deset let in zadnjič se je določila l. 1889. Ti listi poročajo sedaj neverjetno vest, da se namerava za bodoče desetletje povišati to listo na 12 milijonov kron za vsako državno polovico in sicer baje radi tega, ker se se je število moških doraslih članov cesarske hiše pomnožilo od 38 na 72 in v smislu hišnega zakona cesarske hiše dobi vsak 50.000 gl. apanaže na leto. Te vesti pa so vladni listi kmalo nato zavrnil, kot ne povsem istinite. Sicer bi pa o tem morala govoriti tudi poslanska zbornica. Gotovo je, da v proračunu za bodoče leto ni nikakega povišanja.

»Svobodoljubnost« francoske vlade. Ministerski svet v Parizu je v soboto pod predsedstvom Loubetovim odobril mej drugim zakonsko osnovo, ki zahteva, da morajo vsi, ki vstopijo v kako državno službo, dokazati, da so obiskavali francoske državne šole. Ta ukrep, ki sicer še ni zakon, ker ga še ni odobril parlament, je jasen dokaz, da je Waldeck-Rousseau-ova ali boljše Millerandova vlada že pričela napovedani boj proti katoliškim zasebnim šolam. Ker teh, v vsakem oziru vzglednih učilnic ne morejo dovolj počrniti pred prebivalstvom in mora vlada z žalostjo opazovati, da se vedno bolj množi število učencev v katoliških zasebnih šolah, je storila ta ukrep, ki bo res znaten udarec katoliškemu šolstvu na Francoskem, ako postane omenjena odredba tudi zakon. Upanje pa je, da bodo poleg katoliških mož govorili odločilno besedo vsi treznomisleči krogi in da se bodo celo vladni mameluki v zbornici sramovali takega pseudoliberalizma.

Lord Salisbury o položaju v Južni Afriki. Marki Salisbury je predvčeranjim na nekem banketu v Guidhallu obširno govoril o položaju Anglije z ozirom na zunanjo politiko in dogodke, omenjal je razmer do ostalih velesil in samoške pogodbe, potem je pa prešel na sedanjo vojsko z Buri. Govornik je seveda moral priznati, da se Angležem v Afriki godi zelo slabo in da bodo morali oddelki v Natalu prej ostaviti vse postojanke, predno jim dojde pomoč. Vkljub temu je pa hvalil izredni (!) pogum angleških vojakov, na katere se v sedanjih kritičnih dnevih zanaša z vsem ponosom in gotovostjo. Govornik je hvalil treznost in mir (!), s katerim vsprejema zunanji svet poročila o angleških porazih, potem pa slovesno izjavil, da Anglija ne hrepeni po transvalskem zlatu in dijamantih (!), marveč želi le enakih pravic za vse rodove, varnost angleških podložnikov in pa svoje države. Vse to bodo pa dosegli Angleži sami brez pomoči in posredovanja. Vsak tak nasvet ali opomin, naj si pride od te ali one strani, bi Angleži brezpogojno odbili. Ako Anglija zmaga, in nad tem Salisbury ne dvomi, vprašala bo za svet svoje interese in dolžnosti in se po tem ravnala.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. novembra.

(Machiavellizem »Slovenskega Naroda«.) »Slovenski Narod« se je začel zadnje dni navduševati v dolgih člankih za Machiavellija, poganca, kakor ga sam imenuje, češ, da se je vedoma in nameroma otresal »dekadentnega krščanstva« in z vnemo vrnil h »krepkemu poganstvu«. Že lansko leto je »Katoliški Obzorik« osvetlil Machiavellija »krepko poganstvo«, a če je gospodi všeč, izpregovorili bodemo, ko »Narod« konča svoje članke, še v »Slovenca« o »krepkem poganstvu«, za katero se je »Narodova« gospoda v srčni ljubezni užgala. Slovenski svet naj spozna, kaj v »Narodovi« gospodi še vzbuja — ljubezen!

(Brezplačno posredovanje v »Meščanskem klubu«.) V »Meščanskem klubu« (I. nadstropje »Katoliškega doma«) se dajo brezplačni pravni sveti udom »Meščanskega kluba« in članom »Konser-

vativnega obrtnega društva« vsak večer od 8. ure naprej. Pomaga se tudi brezplačno pri sestavljanju prošelj, rekurzov, fasij itd. S to brezplačno posredovalnico je ustrezno opetovano izraženi želji ljubljanskih meščanov in obrtnikov.

(Pojasnilo.) Poročila po raznih časnikih gledé slovenskega pridigovanja v celovškem bogoslovju niso povsem resnična. Dejstvo je le, da je presvetli knez in škof prošnji, da naj on slovenskim bogoslovcem dovoli posebej slovenske pridige, od nemških pa jih naj potem oprosti, odgovoril, da gledé skupnih nemških pridig ostane vse pri starem, gledé slovenskih pridig pa je dejal, da njega le veseli, če se Slovenci sami mej seboj urijo v slovenskem pridigovanju. — Ker je tudi »Slovenec« o tem objavil dopis, ki ni popolno vstrezal resnici, zato radi objavimo to pojasnilo.

(Župan Hribar v zadregi.) Županu Hribarju ne gre vse tako po volji, kakor bi želel. Po uličnih tablicah spravljajo ga sedaj v zadrego hišne tablice. Društvo hišnih posestnikov namreč protestuje, da jih je nekaterim gospodarjem brez njihove vednosti snel, in na protestu je podpisano »življenje njegovega življenja« — dr. Ivan Tavčar, ki se s samoslovenskimi napisi v Ljubljani baje še vedno ne more sprijazniti. Protest pravi sicer, da »ni političen«, nego da se protestira samo proti samovoljnemu koraku izvrševalnih organov magistrata in proti nepotrebnim stroškom. Dr. Ivan Tavčar je torej velik zastopnik »gospodarskih interesov«, Ivan Hribar pa v — veliki zadregi.

(Značilno imenovanje.) Svetnik nadsodišča v Gradcu Anton pl. Wurmser je imenovan predsednikom okrožnega sodišča v Celju. Wurmser je odločen nasprotnik Slovencev, poleg tega ga tudi njegove juristične zmožnosti ne usposobljajo za predsednika sodišča.

(»Südmark« in »Schulverein«.) Iz Celovca, dne 12. novembra. Celovška moška podružnica zloglasne »Südmarke« šteje 757, ženska 243 vkup torej tisoč u d o v, kakor zmagovalno poročajo »Fr. St.« To zopet kaže, s koliko silo so na delu naši nasprotniki, a koliko brezbriznosti še vedno najdemo na slovenski strani nasproti prepotrebni »Naši straži« in tudi do Ciril-Metodove družbe! Da bi bilo vendar enkrat boljše! — Tudi celovski »s c h u l v e r e i n s k i« podružnici sta vstrajno na delu. Danes sta napravili razstavo jedil in pijač, katere so za omenjeno društvo darovale celovške »nemške žene« in katere se zvečer razprodajajo potom tombole! Priredila je tombolo dosti znana gospa Knapič, soproga c. kr. učiteljskega voditelja. Po uradni »Celovčanki« si je za to že naprej dala peti slavo in bobnala celovško občinstvo na svojo razstavo. Že večkrat smo morali omenjati, da je duša »Schulvereinskemu« gibanju v Celovcu baš gospa Knapič. — Vojaške g o d b e za nocojšnjo veselico niso dobili in sicer, kakor pravijo »Fr. St.«: »weil bei der seinerzeitigen Mitwirkung der Militärkapelle bei dem Südmark Kreuzbergfeste nationale Demonstrationen stattgefunden haben sollen«. Zato zanaprej niti »Südmark«, niti »Schulverein« ne dobita več vojaške godbe. Dobernikov list je zbog tega kajpak žalosten in pozivlja Celovčane, naj izvajajo iz tega prave posledice! Svet se menda potem še ne bo podrl, ka li ?!

(Poučevanje ruskega jezika v Ljubljani.) Kolikor smo do zdaj poizvedeli, je vlada iz »formalnih« vzrokov ukazala prenehati s poukom rusčine, katerega je g. dr. Jenko vsled opetovanih prošelj požrtvovalno brezplačno prevzel, in sicer radi tega, ker vlada smatra ta kurz kot zasebni šolski zavod (!), za kateri treba posebnega dovoljenja. S poukom se preneha dotlej, da se vsa stvar ne pojasni.

(Smetanov »Dalibor«.) velika opera v treh dejanjih. Po dovršenih predstavah »Prodane neveste«, s katero se je prikupil veliki češki skladatelj Bedřich Smetana slovenskemu občinstvu po prišrčnosti pristne slovanske komike, smesene z idealno čisto občuteno ljubimsko liriko, je podalo slovensko gledališče v petek prvo predstavo Smetanove opere, znamenitega njegovega junaškega »Daliborja«. Kaj da pomenja »Dalibor« v razvoju češke opere, je občutilo občinstvo že pri tej premieri, in da znači ta opera nekako vzor češkega dramatičnega skladanja, se bode isto uverilo, ko se seznaní s slavnim tem delom bližje, ko pronikne v bogastvo melodičnega tvorjenja in v globino v operi izraženega duha. Nežnost slovan-

skega mišljenja in čutenja, pa tudi krepkost upornosti, kakoršno premore slovanska energija, če treba izsiliti si varstvo svobode, najde v razkošnih oblikah čudoviti izraz v operi »Dalibor«, saj je vzrotil mogočno to glasbo genij Smetane, kateri ni nehal misliti slovanski in kateri je do zadnjega le pomišljal na povišanje ugleda ljubljene svojega naroda. Historijski sijaj preslavne zgodovine češkega kraljestva je oživiljal kakor vsakega Čeha le tembolj svoj narod zvesto in iskreno ljubčega Smetane. Zato je bilo Smetani Wenzigovo libreto o usodi češkega junaka Daliborja zaželjeno besedilo, pri katerega uglasbenju je mogel oživiti spomin na nekdanji sijaj češkega kraljestva. V »Daliborju« oživlja Smetana blesteči sijaj češkega kraljevanja, z grandiozno glasbo nastopa češki kralj in njegovo spremstvo, junaški in viteški zagovarja Dalibor kremenitost značajnega svojega početja, Milada pa v zvezi z Juto, simpatični zastopnici češkega žanstva, ne mirujeta, dokler ne dosežeta svoj zaželjeni smoter, da vnameta ljudstvo k odločnemu koraku, ki bi naj rešilo Daliborja nazaj k zgubljeni prostosti. Boj za doseženje zaželenih pravic, kakoršnega podaja ljubavno dejanje v »Daliboru«, je le mal dogodek iz nepregledne vrste stoletnih bojov, kakoršnih našteva češka zgodovina v najraznejših oblikah nešteto pri svojem pripovedovanju o bojih Čehov za svoje pravice te in one vrste. »Dalibor« je vzpričo bistva svoje pripovedke i glasbeno vseskozi seriozna in veledramatiška opera, pravo nasprotje onega, kar podaja Smetana v svoji »Prodani nevesti«. Smetana je podal v »Daliborju« češkemu narodu vzor dramatiške operne skladbe, uveljavljajoč pravila, kakoršna je pred njim Wagner teoretiški i praktički formuliral. Lasten pa ostane Smetanov stil, nedosežna ostane milina glasbenega izražanja, v katero služita Smetani bogata orkestralna partitura in izrazovita pevska kantilena. Vsa opera je vrsta neprecenljivih glasbenih biserov, pojavljajočih se v petji in hkrati v vzkipevačem, samostojno se razvijajočem, ko baržun bogatem, mehkem in vabečem orkestru. Uprizoritev »Daliborja« je bila prav uzadovoljiva. Scenično se je storilo, kar premorejo naše razmere, saj je i dramatično naše osobje priskočilo, da saj statistički pomore operi do potrebnega zunanega ugleda; in da je to storilo, mu gre vse priznanje. Glasbeno uprizoritev je izvršilo operno osobje veskako znamenito. Pred vsemi se je odlikovala gospica Carneri z zmagovitim svojim blestečim sopranom, da je podala Milado v vsakem oziru, igerski in pevski, odlično. Dalibor g. Desarija je srečno uspel, z milobo vroče občutenega petja se druži zanimivo in inteligentno preudarjena igra. Gospod Pestkowski je imponiral kot jetničar Beneš z izrazovito masko in z globočino velikega basa, kralj Vladislav je pa našel v gospodu Nolliju baritonista dobro akreditirane veljave. Priscna je bila gospica Nočmi kot Juta, prizadeval se je tudi njen ljubimec, ki je bil poverjen gospodu Lebedi. Pozornost je vzbudil gospod Polašek (Radivoj) kot prav izvrstna mlada moč, njegovo sigurno nastopanje vzbuja najboljše nade. Zbor si je pridobil pri odprti sceni burno pohvalo in tudi orkester je storil, kar more. Kapelniku gospodu Benišku prav iskreno čestitamo.

(Komet Biela in Ljubljancanje) Nekateri Ljubljancanje komaj čakajo zvezdnatih utrinkov. Danes ponoči je neki Trnovčan vso noč opazoval nebo. Tričetrt na 2 je opazil na nebu prvi meteor, ki je bil baje zelo obsežen. Mnogo Ljubljancanov pojde danes na Šmarnogoro opazovat naravna čudesa na nebu.

(Spominski dan slovenskega pevca.) Slovenec g. Naval Pogačnik, ki je rodom Ljubljancan, deluje sedaj na dunajski dvorni operi, ter bode danes v operi »Djamiletu« praznoval svoj 1000 nastop kot operni tenor.

(Iz Postojne.) Dne 11. novembra popoldne je umrl g. Friderik Vičič, župan Postojnski. Na stopnicah ga je zadela kap in kmalu potem je umrl, še v naglici previden s sv. zakramenti. Ranjki je dolgo vrsto let deloval kot odbornik in župan v Postojini. — Naj v miru počiva!

(Slovensko gledališče.) Sinoči je zopet gromelo na našem odru: predstavljali so se Schillerjevi »Razbojnik«. Že dobro stoletje je preteklo, odkar je »Sturm und Drang« poslal to svoje dete med svet, in vendar doživlja pri nas še danes, v

dobi modernega realizma, najboljše vspehe. A kaj se hoče! Naše občinstvo ima največji užitek, ko posluša vpitje, streljanje in ročljanje z meči, ko gleda, kako zbadajo junaki drug drugega in kako padajo mrtvi na tla. A pustimo igro in občinstvo, saj igra je klasična, in občinstvo, to je tudi — klasično. — Sicer so se pa »Razbojnik« malokdaj tako vrlo obnesli, kakor ravno ob tej priliki. Karola Moora je igral gospod Deyl, in v tej ulogi se nam je pokazal pravega mojstra. Njegov vnani nastop, izražanje duševnega boja in kipeče strasti, ognjevit razburjenost, katero je tako spretno kazal v besedi in kretanju: vse nam je kazalo Deyla kot pravega umetnika. Pri prvem nastopu je dobil v znak priznanja velik lovorov venec z belimi trakovi. Gospod Inneman (Franc Moor) je igral svojo težavno ulogo pač tako, kakor jo zna le Inneman. Gdč. Ogrinčeva (Amalija) je dokazala, da nam v kratkem ne bode treba daleč iskati prepotrebne heroine. Odlikovali so se nadalje še g. Verovšek (Švajcar) in gospod Danilo (grof Moor). G. Orehek (Spielberg) se je sicer dobro naučil svojo ulogo, a pri prvem dejanju bi moral biti nekoliko bolj živahen. — Jako grajevredno pa je, da se ravno pri najbolj tragičnih momentih čuje z več strani glasen smeh; to zelo mučno vpliva na igralce, moti resno občinstvo, ob enem pa kaže, da nimajo dotičniki prav nobenega zanimanja in še veliko manj smisla za kako igro. — Gledališče je bilo nekako polno, samo lože so bolj klaverno izgledale.

(Večer slovenskih planincev.) »Slov. planinsko društvo« je imelo v soboto dne 11. t. m. svoj drugi družbinski večer v letošnjem zimskem času. Gosp. prof. Perušek predaval je o svojem potovanju po Siciliji. Jako temeljito opisoval je gosp. predavatelj vse kraje, koder je hodil, in poslušalce opozoril tudi vselej na zgodovinske zanimivosti tega ali onega kraja. Prinesel je s saboj nad 30 slik (fotografij mest in monumentalnih stavb) in in videli smo tako jako veliko lepega in zanimivega. Gospodu predavatelju je bilo občinstvo zelo hvaležno za zanimivo predavanje in ga je načelnik planinskega društva prosil, da bi pri enem prihodnjih večerov svoje predavanje nadaljeval. Slavni kvartet »Ilirija« je s svojim lepim petjem skrbel za zabavni del in žel mnogo pohvale. Želeli bi bilo, da bi drugi pot vsaj med predavanjem ne šepetalo občinstvo tako kakor to soboto.

(Kmetijske družbe je strah) — pred uspehi »sijajnih zmag« od 13. julija in 26. oktobra t. l. Boji se, da bi se dohodki ne posušili. Dokaz temu sledeče: Tajništvo kmetijske družbe razposlalo je podružničnim predstojnikom pole za nabiranje udnine za leto 1900 z zahtevo, da se jej vse dološje že do 10. decembra t. l. Ta zahteva vodstva kmetijske družbe je pa popolnoma neopravičena, kajti po § 6 c) družbenih pravil ima vsak društvenik do 15. januarja 1900 čas, plačati udnino za leto 1900. Opozorjamo toraj družbine ude, naj zahtevo Pirc-Murnikovo, da plačajo udnino za prihodnje leto že kar letos, odločno odklonijo. »Zmagoslavno« družbino vodstvo se namreč opravičeno boji, da bode marsikateri društvenik raje prestopil v novo snujočo se kmetijsko družbo, ki bode za kmete, ne pa za ljubljansko gospodo, in ki bode poleg tega v vsakem oziru bolj ša in ceneja. Ta družba se še to leto osnuje in potem bode do 15. januarja 1900 vsakdo zadosti časa imel, odločiti se: ali ostane pri stari družbi, ali prestopi v novo družbo — ali pa postane član obeh družb. Do 15. januarja bode vsakdo poznal obe družbi in se bode toraj lahko odločil. Ravno te odločitve se pa vodstvo stare družbe boji. Zato hobna in zahteva proti pravilom, da mora udnina za drugo leto že do 10. grudnia t. l. vplačana biti: češ, kdor se bode ujel na ta lim, tega imamo potem vsaj še za leto 1900 v svojih pestéh. Za plačati je kmet dober — če pa hoče voliti, takrat se ga pa zmerja. Murnik, Pirc in sodrugi se čutijo nekam neprijetno na svojih lavorikah. Toraj pozor! Za plačilo udnine pri stari družbi je čas do 15. januarja leta 1900! Do takrat ni nikomur treba odstopiti — a tudi ne plačati!

(Martinov večer v »Rokodelskem Domu«.) Ni nas tako malo! Včeraj smo napolnili dvorano v »Katol. Domu« in »Rok. Domu«. V »Rokodelskem

Domu« so rokodelski pomočniki priredili z znanimi svojimi izvrstnimi močmi »Martinov večer«. Pevski zbor pod vodstvom g. Sachsa je pokazal, da tekmuje za prvenstvo mej ljubljanskimi zbori. Dvršeno je pel Bendlovo »Svoji k svojim«, Vilharjevo »Hrvatsko davorijo« s spremljevanjem glasovira in Dav. Jenkovo »Na moru«. Krasna sta bila tenorsola: »Oj vstani solnce moje« in putnica »Kolo«. Pevec razpolaga z obsežnim glasom. Gromovit plosk mu je bil v pohvalo. Potem pa je sledil — smeh ob šaljivem trospevu »Graščak in kmet«, vsaj so pa tudi gg. Koželj, Jurica in Bončar peli in igrali, da je bilo veselje. Kržičevo šaloigro »Pravdo« so potem predstavljali gg. Jelovšek, Pivk, Benedičič, Bončar in Dobnikar. Vsi so bili na svojem mestu, sosebno prva dva sta bila res originelna kmeta ter si lahko laskata, da imata izreden igralski talent. Prijetna prosta zabava v »Rok. Domu« je že občeznana, pa tudi včeraj se je pri tej točki pošteno radovalo staro in mlado. Želeli bi, da nam vrli člani »Katol. društva rokodelskih pomočnikov« skoro zopet priredijo slično veselico s tako izbranimi točkami.

(Zanimiv lov v Dobrunjah.) Včeraj je šla večja družba nedeljskih lovcev proti Dobrunjam na zajce. Zajce je prevzela silna groza pred izbornimi strelci. Komaj so stali lovci na svojih mestih, že so se zajci spustili v beg. Lovska krvoločnost je tedaj zaplula po žilah znanemu »subführeru« Altmanu, ki je jeden najkoražnejših nedeljskih lovcev. Krvavo se mu je naredilo pred očmi in kar nič ni pogledal, da na mestih stoji še ostali lovci. Pomeril je z ostronabasano puško, — sprožil, zrna pa so namesto v zajca zletela proti poslovdju vinogradniškega društva g. Petriču, ter mu šla skozi klobuk in plašč. Jedno zrno je priletelo v dečka, ki je stal poleg g. Petriča, in jedno v bližnje drevo. Zajci so si rešili življenje, g. Altmann pa ima kljub temu zadosčenje, da je vendar le zadel, če ne zajca, pa — g. Petriča.

(Mej Bure) je, kakor znano, pobegnil tukajšnji artilerijski častnik Jirko. Tje ga pa ni gnalo samo navdušenje za trpeče Bure, nego strah pred kaznijo, ker je — ponarejal menice. Za njim je že izdan »Steckbrief«.

(Umobolni častnik) g. Lukan, o katerem smo nedavno poročali, ni bil več v službi. V Ljubljano je ušel iz blaznice v Stenjevču na Hrvatskem. Pred svojim begom je pisal ondotni upravi pismo, v katerem se zahvaljuje, da so tako prijazno skrbeli za njega. Včeraj je že došel za njim ondotni zdravnik.

(Nova garnizijska bolnica) je dobila samonemški napis. Da so se ognili slovensčini, zgodilo se je menda radi tega, ker je občina za bolnico premalo prispevala in ker je preziranje jezika večine prišlo pri nas na Kranjskem v navado.

(Iz Celja) se nam poroča: Znani heilovec jurist Balogh je bil obtožen, da je pri znanih izgredih proti Čehom metal kamenje. Celjsko sodišče ga je oprostilo.

(Napad v Šiški.) Včeraj se je čevljarski pomočnik Franc Sterle iz Šiske vračal v družbi dveh prijateljev in neke ženske domov. V Šiški sta ga nakrat napala dva neznanca in jeden mu je hipoma zasadel nož v vrat. Sterle je zgubil precej krvi, vendar rana ni nevarna. Prepeljali so ga v bolnico.

(Ravnik — pripoznal.) Ravnokar smo prejeli vest, da je Ravnik v preiskovalnem zaporu pripoznal, da je hodil z Žvanom po Gorenjskem in da je čul, ko je Žvan zaječal. Morda stopi Ravnik še korak naprej in svoje grozno dejanje popolnoma pripozna.

(Nesreča) Na Žitnem trgu je pri gradnji kanala pal tram na delavca Jaka Bonča, ter ga nevarno ranil.

(Zaklal je) na Dovjem mej prepirom hlapec Jožef Jeklič iz Pristave posestnikovega sina Jožefa Pogačnika iz Belce. V 10 minutah je Pogačnik umrl.

(Samomor.) V Selu pri Zagorju je 21 letna posestnikova hči Jožefa Juvan raztopila glavice žveplenk in znes izpila. Nasledek je bila — smrt. »Nesrečna ljubezen« je vzrok obupnega dejanja.

(Samomor učitelja.) V Zgornjem Dravogradu na Koroškem se je ustrelil učitelj Sternad. Vzrok samomoru ni znan.

(Ritualni umer na Ogerskem?) O umoru v mestecu Namestu se nam še poroča, da so pastirčka Erklana na večer, predno je bil umorjen, videli pred židovsko krčmo. Ponj je prišla dekla nekega Žida, ki ga je povabila na večerjo. Zdravniki so konstatovali, da je bil Erklan umorjen po večerji. V truplu ni bilo krvi. Antisemitski časopisi so poslali na lice mesta svoje poročevalce, da zasledujejo podrobnosti.

Telefonska in brzojavna poročila

Dunaj, 13. novembra. Včeraj in v soboto so se vršila razna posvetovanja mej avstrijsko in ogersko kvotno deputacijo, oziroma mej njenima odsekoma. Po daljši razpravi je avstrijska kvotna deputacija proti glasovom posl. Povšeta, Fořta in Jande sklenila, pogajati se z Mažari glede kompromisa v kvotnem vprašanju. Maujšina je naznanila minoritetni votum.

Dunaj, 13. novembra. Avstrijska kvotna deputacija ima danes popoldne ob 2. uri zopetno plenarno posvetovanje, pri katerem bo razgovor o predlogu ogerske deputacije, naznanjenem v dopisu, ki ga je danes popoldne prejel predsednik Schönborn.

Dunaj, 13. novembra. Danes pričakujejo rešitve v kvotnem vprašanju, ker se bodo bržkone pogajanja razbila. Ako pa avstrijska deputacija sprejme od ogerske strani predlagano podlago za izračunanje kvote, se nadaljujejo razprave v Budimpešti.

Dunaj, 13. novembra. Obravnave kvotnih deputacij so bile do sedaj brez vspeha. Včeraj sta imeli skupno sejo, v kateri so šli Mažari nazaj na 32, dasi so v soboto že dovolili 33. Avstrijci so zahtevali potem tudi 38. Včeraj zvečer so se Mažari zopet sešli v posvet, ter kot sklep naznanili avstrijski kvotni deputaciji, da so pripravljeni na podlagi kvote mej 34 in 35 še nadalje se pogajati in če to hočejo, naj pridejo Avstrijci v četrtek v Budapešto. Danes se je zbrala avstrijska kvotna deputacija, da odloči, ali gredo v Budapešto se nadalje pogajati. Ako to sklenejo, je že tudi odločeno, da vsprejmo kvoto pod 35.

Dunaj, 13. novembra. Po poročilih večernih listov hoče vlada zaradi pretečih izgredov na Češko poslati cel vojni korvojaštva.

Pariz, 13. novembra. Listi poročajo o velikih izgredih, katere nameravajo nacionalisti in antisemiti, vendar je to baje neosnovano in hoče vlada le več povoda za strogo postopanje proti svojim političnim nasprotnikom.

Vojska v Južni Afriki.

Mej tem, ko z bojišča v Natalu poslednje dni ni nikakih poročil o burskih vojnih operacijah kakor tudi ne o usodi neznatnega dela angleške armade v Ladysmithu, katere poveljnik general Withe je nevarno ranjen, prihajajo sedaj vesti o novih uspehih, ki so jih dosegli Buri v Kaplandu

onstran reke Oranje. Burske čete so že zasedle Jamestown in Ventorstadt ter pretrgali brzojavno zvezo z Aliwal Northom. Poleg tega sta za Angleže nerabna dva velika mostova, in sicer oni pri Norwals Pont (1890 čevljev dolg in je stal 76.593 funtov) ter most mej Betulijo in Burghersdorpom (1486 čevljev in je stal 59.000 funtov) ker so jim Buri dobro zaprli poti. Seveda Burom niti ne pride na um, da bi razdejali že sedaj te važne prehode, njih jedini namen je marveč Angležem zapreti kolikor mogoče vsa pota, pred vsem pa razdejati železnico mej De Aarom in Kimberleyem oziroma Colesbergom.

Omenjena železniška proga sedaj še nikjer ni razdejana, le od Hopetowna do Kimberleya ni več rabna za promet. Tako je umljivo, da je minule dni poskušal oddelek angleških vojakov prodreti proti Belmontu, postaji ob tej progi severno od Hopetowna, in bržkone hotel rešiti iz zadrege posadko v Kimberleyu. Toda poskus se jim je do cela ponesrečil, kajti Buri so jih zajeli, ubili polkovnika Keith Falconerja, ranili več častnikov in vojakov, vse ostalo moštvo pa ujeli. Objednem so pa premagali tudi angleško stražo pri reservoarju, ki preskrbuje z vodo mesto Kimberley.

Windsor, 13. novembra. Iz častne in telesne straže sestavljeni polk je včeraj odšel na afriško bojišče. V soboto se je kraljica poslovila od vojakov ter jih navduševala, naj zvesto pomagajo svojim tovarišem, ki se pogumno (?) bore za svojo kraljico in domovino.

London, 13. novembra. Reuterjev urad poroča 7. t. m. iz Aliwal North: Buri so pretrgali brzojavno zvezo z jugom ter prerezali vrvi pri prevozu čez Oranje pri Dalton Pontu. Prehod čez reko je tu sedaj nemogoč. Vsak čas je pričakovati, da Buri zasedejo mesto.

London, 13. novembra. General Buller brzojavlja naslednje podrobnosti o bitki pri Belmontu, južno od Kimberleya: Polkovnik Googh z dvema huzarskima oddelkoma, jedno baterijo topništva in poldrugo stotnijo strelcev na konjih je devet milj zahodno od postaje Belmont zadel ob 700 Burov z jednim (!) topom. Strelci so dobili nalog, naj zavijo v stran in poiščejo burski tabor. Pri tej operaciji je bil ubit naš polkovnik Keith Falconer, trije častniki in dva moža pa ranjena. Po boju, ki je trajal tri ure, so se vrnile angleške čete nazaj v svoj tabor (!), ne da bi jih bil sovražnik nadlegoval. Jeden ranjenih častnikov je umrl.

London, 13. novembra. General Buller je prejel poročilo iz Hopetowna, da so burske čete popolnoma oklenile Kimberley. Boj se je pričel 7. t. m. zjutraj. Uspeh še ni znan.

Kapstadt, 13. novembra. Mej rekama Oranje in Vaal se je poslednje dni pokazalo toliko burskih čet, da je general Buller v veliki skrbi za železnico De Aar-Kimberley in Middelburg. Najzdatneje se je pomnožila burska moč pri Kimberleyu in Colesbergu.

Durban, 13. novembra. General Buller je odposlal dve brigadi na pomoč posadki

v Ladysmith, ki pa dojdeta tje v najugodnejem slučaju šele 28. nov. Toliko časa se Whitejeva posadka ne more braniti, ker je dobil general Joubert velik oddelek vojakov in več topov. Angleški posadki je strelivo popolno pošlo.

Umrli so:

10. novembra. Marija Pin, zasebnica, 78 let, Bleiweisova cesta 20, kap.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
11	9. zvečer	741.6	7.4	sl. jzan	jasno	0.0
12	7. zjutraj 2. popol.	741.0 738.8	2.1 9.0	sl. jug sl. szah.	megla jasno	
12	9. zvečer	739.3	7.1	sr. jug	dež	0.0
13	7. zjutraj 2. popol.	742.2 743.2	3.0 5.4	sl. zah. sl. ssrz.	oblačno del. jasno	

Srednja temperatura sobote 8.9°, normale: 4.6°.
Srednja temperatura nedelje 6.1°, normale: 4.4°.

Hiša na prodaj.

Prostovoljno se prodá hiša št. 47 v Žireh na dobrem prostoru ob cesti zraven cerkve V tej hiši je sedaj gostilna, a je tudi pripravna za večji obrt, ker je dovolj prostorna.

Kdor želi to hišo kupiti, oglasi naj se pri lastniku hiše št. 47 v Žireh. 902 3-3

„Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo“

pisarna v Šelenburgovih ulicah št. 3 v Ljubljani,

sprejema in izplačuje

hranilne vloge vsaki dan in obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %

od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge zavodov in slovenskih društev ter delavcev in poslov obrestuje celo po 5%.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. Hudnik,
predsednik.

757 18

Gostilna

se daje v najem

s 1. januarijem 1900 v **Soteski** na Dolenjskem

in sicer za več let. Na razpolago je gostilničarju hiša z gospodarskimi poslopji in hlevom.

Ponudbe naj se izročé **do 20. novembra t. l.** pri knez Auerspergovem gozdarskem uradu v **Soteski**, pošta Dvor pri Žužemberku, kjer se tudi izvedó natančnejši pogoji najema. 857 3-3

Telefon števil 135.

Kupuje in prodaja vse zdolej zaznamovane etekte in druge vrednostne listine po dnevnem kurzu.

Pri dež. kot trg. sodišču protokollirana

„BANKA Maks Veršec“
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dne do dne po 4 $\frac{1}{2}$ %. Poštno-hranilnične položnice so na razpolago.

— Dunajska borza. —

Dne 13. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99	gld.	85	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	»	60	»
Avstrijska zlata renta 4%	117	»	15	»
Avstrijska krona rent 4%, 200 kron	99	»	80	»
Ogerska zlata rent 4%	116	»	60	»
Ogerska krona rent 4%, 200	95	»	40	»
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	904	»	—	»
Kreditne delnice, 160 gld.	368	»	50	»
London vista	120	»	67	»
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	»	—	»
20 mark	11	»	78	»
20 frankov (napoleonor)	9	»	58	»
Italijanski bankovci	44	»	90	»
C. kr. cekini	5	»	69	»

Dne 11. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	167	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	»	50	»
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199	»	50	»
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	»	95	»
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138	»	—	»
Dunavske vravnave srečke 5%	128	»	—	»
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108	»	—	»
Posojilo goriškega mesta	—	»	—	»
4% kranjsko deželno posojilo	—	»	—	»
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96	»	—	»
Priporitne obveznice državne železnice	208	»	—	»
» južne železnice 3%	167	»	—	»
» južne železnice 5%	116	»	25	»
» dolenskih železnice 4%	99	»	50	»

Kreditne srečke, 100 gld.	199	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	155	»	—	»
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	»	80	»
Rudolfove srečke, 10 gld.	26	»	—	»
Salmove srečke, 40 gld.	84	»	—	»
St. Genois srečke, 40 gld.	83	»	50	»
Waldsteinove srečke, 20 gld.	65	»	—	»
Ljubljanske srečke	23	»	75	»
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149	»	50	»
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3090	—	»	—	»
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	433	»	50	»
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	71	»	25	»
Splošna avstrijska stavbna družba	109	»	—	»
Montanska družba avstr. plan.	265	»	75	»
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	194	»	—	»
Papirnih rubljev 100	127	»	10	»

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih